

JONG
LEREN

stichting
confessioneel
onderwijs

JL.nu

juli 2016

PERSENEELSBLAD VAN STICHTING JONG LEREN

Harry-Award genomineerde
Sandra van Woerkens

"Ik zoek graag naar
oplossingen"

Eigenaarschap

Hoe belangrijk is dat
eigenlijk?

Monique Kuik

"Ieder IKC is uniek"

Dat dit derde nummer van JL.nu (samen met het jaarverslag 2015) bij je op de mat valt, betekent dat het schooljaar erop zit. Een bijzonder jaar waarin 'Jong Leren' een feit werd, met alles wat daarbij kwam kijken (een nieuwe GMR, nieuw personeelsbeleid, een nieuwe strategische beleidsagenda, enzovoorts).

Het was ook een jaar waarin veel mooie resultaten op de scholen zijn behaald. Zo is onder andere dankzij de inzet van veel enthousiaste collega's het onderwijs aan vluchtelingenkinderen succesvol van start gegaan en zijn verschillende scholen energiek gestart met het invoeren van vernieuwend onderwijs. Ook hebben we het afgelopen jaar de lijnen voor de toekomst uitgezet. Verschillende scholen gaan aan de slag met 'eigenaarschap' of gaan zich (samen met kinderopvang) ontwikkelen tot een IKC. Je kunt hierover meer lezen in deze editie van het personeelsblad.

Al met al kijken we terug op een mooi jaar waarin door iedereen met hart en ziel hard gewerkt is in het belang van onze leerlingen. Dat jaar sluiten we af en nu is er eerst tijd voor een heerlijke, welverdiende ontspannen vakantie.

Dat wensen we jullie toe. Tijd om te doen waar je zin in hebt op een plek waar je graag bent: op het strand, of in de bergen, in Nederland, of daarbuiten.

PAUL
SYTSKE
JOHN

Korte berichten

Antoniuschool krijgt EarlyBird keurmerk

"Wij zijn heel trots dat het kwaliteitskeurmerk EarlyBird aan onze school toegekend is. Wij zijn de eerste school in Noord-Holland die het maximum van drie sterren krijgen van EarlyBird, en landelijk één van de 40 scholen die drie sterren achter hun naam hebben. Met name Kitty Geertsen, onze VVTO-coördinator, heeft zich de afgelopen twee jaar enorm ingespannen om dit samen met het team te realiseren", meldt Hans Ettema, directeur van de Antoniuschool Nieuw-Vennep, locatie Ridderspoor. EarlyBird is een landelijk kenniscentrum voor vroeg vreemdetalenonderwijs Engels (vvtoE). De methodiek en de materialen van EarlyBird hebben een landelijke reputatie opgebouwd. EarlyBird is koploper op het gebied van vvtoE.

Dion Masteling

leerkracht
Noodopvangschool

7 vragen aan...

1. Wat was je eerste (bij)baan?

Mijn broer en ik hadden samen een krantenwijk van 'Nieuws van de Dag', die we uit school rondbrachten.

2. Wie was je favoriete leraar en waarom?

Meester Adrichem, mijn leraar in groep 8. Hij stond erg ontspannen voor de groep en er was altijd tijd voor leuke dingen en grapjes. Mits we hard werkten. Ik besef nu dat dit precies de manier is waarop ik lesgeef...

3. Van welke sociale media maak je gebruik (of waarom niet)?

Facebook en incidenteel Instagram

Colofon

JL.nu is een uitgave van Stichting Jong Leren. **Concept en realisatie:** TextArt, Heerhugowaard. **Redactie:** Heleen Broerse, Paul Bronstring, Esther van Dokkum, Sytske Feenstra, Nadine de Keijzer, Tineke Puts, Annette Schaak, Arthur Snaauw, Ria van der Scheer en John van Veen. **Fotografie:** Esther van Dokkum e.a **Vormgeving:** Studio Martin Rasch, Opmeer.

Lisettes web/apptip

<https://www.google.com/culturalinstitute/project/art-project>

Lisette Neijzen is ICT-medewerker bij Stichting Jong Leren. Op deze plek in JL.nu geeft zij iedere keer een interessante of leerzame web- of apptip.

Als je kunst in je klas wilt halen, is deze site zeker de moeite waard! Google Art Project is een samenwerkingsverband tussen Google en kunstgalerieën wereldwijd. De gratis website toont musea én een deel van de inhoud via internet aan 't publiek. Op Streetview-eske wijze leidt Google je langs de grootste kunstwerken ter wereld.

Geslaagd!

Carla Went en Monique Froeling, voor Interim Management Onderwijs.

Subsidie toegekend

Donna van der Veldt en Pam van Montfort hebben een aanzienlijke subsidie van het LOF (lerarenontwikkelfonds) binnengesleept.

Dat verdient een bloemetje!

4. Waar mogen we jou voor wakker maken?

Haha, het zal lastig zijn mij wakker te krijgen. Maar voor een heerlijke bak thee, een vakantie in de bergen, of een uurtje sporten mag het wel.

5. Waar haal jij inspiratie vandaan?

Het is misschien cliché, maar toch uit de kinderen. Hun spontaniteit, nieuwsgierigheid, drang naar leren van nieuwe dingen en de dankbaarheid die je van ze terug krijgt, doet heel veel! En wij kunnen nog heel veel van hen leren. De tweede dag dat de Noodopvangschool open was, stonden een paar jongens uit groep 8 van de Avonturijn aan de deur om te vragen of onze leerling buiten kwam spelen.

Ze hadden gezien dat ze alleen speelde en dat vonden ze zo zielig. Nu spelen ze elke dag met elkaar. Prachtig om te zien hoe gemakkelijk dat gaat!

6. Welke onderwijsinnovatie verrast jou?

Ik vraag mij weleens af of kinderen over twintig jaar nog wel naar school komen? Of staan wij en de kinderen dan digitaal met elkaar in verbinding? Nu denk ik: scholen zullen echt niet verdwijnen, maar tien jaar geleden konden wij ons ook niet voorstellen hoe ICT anno nu verweven zou zijn in het onderwijs.

7. Wat weten veel mensen niet van jou?

Eh.... Dat Dionnetjes een familietrek blijken te zijn.

John van Veen

appt met

Paul Bronstring

Even Appen met

Paul, nog een maand of twee. Ben je al voorbereid?

Twee maanden, John? Het is toch al bijna vakantie? De voorbereidingen voor Noorwegen en Zweden zijn gedaan, ik heb er zin in!

Ja, maar ik bedoel iets anders. Je hebt je vakantie toch aangepast aan het feit dat je opa gaat worden?

Oh dat! Glad vergeten. 😊
Nee, dat is natuurlijk niet waar. Als alles goed blijft gaan, is het in september zover. Ik kijk ernaar uit. We zorgen dat we vroeg terug zijn, want de aanstaande oma houdt rekening met een eerdere bevalling. 😊

Ah, dus nog even en we zien een trotse opa achter de kindervagen met een telefoon vol foto's en filmpjes van zijn kleinkind? 🍼🎉👍

Dat zou zomaar het geval kunnen zijn. Ik beloof je wel dat ik die foto's en filmpjes vooral voor eigen gebruik zal houden. Om je niet al te jaloers te maken. Ik begrijp dat jouw dochter voorlopig andere prioriteiten heeft. 🎓
Gefeliciteerd trouwens met haar mooie studieresultaat. 👍

Sandra van Woerkens: "Onderzoek niet het probleem, maar bedenk wat de oplossing kan zijn"

"Natuurlijk vertel ik graag mijn verhaal", zegt Sandra als ze te horen krijgt dat ze is genomineerd voor de Harry-Award. "Maar dan wil ik wel weten waarom ik genomineerd ben." Wie Sandra een halfuur aan de telefoon heeft, snapt dat direct. Deze collega heeft passie voor haar vak, heeft een positieve invloed op het onderwijs en zet op een unieke en eigen wijze altijd het kind centraal. Mooie uitgangspunten voor een inspirerend gesprek.

Waarom heb je voor het onderwijs gekozen?

"Toen ik in de zesde klas juf Schouten af en toe mocht helpen, wist ik heel zeker: hier voel ik me goed bij. Na de pabo en wat invalwerk, ben ik als leerkracht in Haarlemmerliede gaan werken op de St. Franciscusschool. Daar ben ik ook directeur geweest en daarna nog een tijd IB'er/leerkracht. In het onderwijs vind ik steeds nieuwe uitdagingen. In 2008 ben ik naar de Theresiaschool gegaan en sinds vorig jaar werk ik op de Valkenburg in Heemstede. Volgend jaar ga ik daar met unitonderwijs bij de kleuters aan de slag, een nieuwe draai aan mijn loopbaan."

Wat heb je geleerd?

"Dat je altijd tijd moet maken om met kinderen te praten. Kijk hoe ze emotioneel in hun vel zitten. Ze hebben zoveel talenten, die moet je achterhalen door met ze te praten en te filosoferen. Zo vind ik iemand als Bas Haring inspirerend om de manier waarop hij kinderen aan het praten krijgt. Laat merken dat je luistert, dan ontstaat de natuurlijke vrijheid om nog meer te vertellen."

Zie jij zelf ook dat je een unieke kijk hebt op onderwijs?

"Er zijn heel veel leerkrachten die op eigen wijze het onderwijs vormgeven. Maar ik denk dat ik in ieder team een aanvulling kan zijn, omdat ik dingen vaak vanuit een andere kant bekijk. Ik zoek graag naar een oplossing, in plaats van 'het probleem' te onderzoeken. En ik stel het kind daarbij altijd centraal. Vooral in niet-schoolse situaties kun je heel veel van kinderen te weten komen. Zo heb ik jarenlang de traditie gehad dat mijn leerlingen een nachtje bij de juf mochten logeren. In zo'n weekend leer je kinderen beter kennen dan alle andere weken van het jaar bij elkaar. Daar heb ik op school veel profijt van gehad."

Hoe blijf je geïnspireerd lesgeven?

"Inspiratie is overal. Dat ik mijn vak blijf uitoefenen heeft vooral met de kinderen te maken en wat ze jou leren. Ik vind het jammer dat het onderwijs tegenwoordig heel opbrengstgericht is, ik zou dat meer oplossingsgericht willen maken. De betrokkenheid vergroten is soms gewoon een kwestie van even vijf minuten nietsdoen. Of een twist geven aan je les door proefjes te doen die passen bij het onderwerp en niet te vergeten humor. Als je kinderen kunt verrassen, helpt dat. Blijf altijd nieuwsgierig naar wat er leeft bij een kind en blijf ook jezelf ontwikkelen. Dat geeft je energie."

Heeft jouw collega ook altijd verrassend goede ideeën en een positieve invloed op het onderwijs?

Nomineer hem/haar dan voor de Harry-award! Stuur een korte argumentatie naar redactie@jl.nu.

Monique Kuik
begeleidt
scholen
richting IKC

“Ieder IKC is uniek en moet passen bij de vraag van kinderen en ouders”

“De ontwikkeling van een Integraal Kind Centrum (IKC) start met de vraag: Waarom wil je samenwerken en wat worden kinderen er beter van?” Aan het woord is Monique Kuik. Zij begeleidt de komende jaren een aantal scholen van Jong Leren in het ontwikkeltraject tot een IKC.

“Tot een aantal jaar terug, zocht een school verbinding met de wijk of het dorp voor naschoolse activiteiten en contact met welzijn en kinderopvang. De vraag was ‘Waar kunnen we op elkaar aansluiten en waar kunnen we elkaar versterken?’ Bij de ontwikkeling naar een IKC gaat de samenwerking verder; je werkt vanuit een gezamenlijke pedagogische en educatieve visie. Er zijn wat wettelijke kaders, maar daarbinnen heb je veel ruimte om de samenwerking te intensiveren. Ieder IKC is uniek en moet passen bij de vraag van kinderen en ouders. In een gebied waar veel ouders allebei werken, is de invulling van een dagarrangement heel passend. Een sociaal zwakkere omgeving vraagt om een andere focus.”

Projectmatige aanpak succesvol

“Het ontwikkeltraject van een IKC begint dus met een gezamenlijke visie”, aldus Monique. “Om dat voor elkaar te krijgen kijk ik met leidinggevendenden, leerkrachten en pedagogisch medewerkers naar de ontwikkeling van kinderen en wat kinderen beter moeten worden van deze ontwikkeling. Het is belangrijk de ambities en doelen zo concreet mogelijk te formuleren. Om te bouwen aan duurzame kindcentra is de projectmatige aanpak succesvol gebleken. Ik ben daarbij procesbegeleider, ik ondersteun inhoudelijk en geef advies. Kritische vragen stellen, informatiebijeenkomsten geven, werkgroepen begeleiden en mensen scherp houden, hoort daar ook bij. Bovendien help ik bestuurlijke valkuilen te voorkomen.

Wie is Monique Kuik?

Monique heeft een masteropleiding Pedagogiek gevolgd in Amsterdam en heeft zich vanaf dat moment gericht op samenwerking in de vorm van brede scholen. Zij heeft de afgelopen 13 jaar diverse brede scholen in de Haarlemmermeer vanuit de SBSH begeleid. Op dit moment werkt Monique bij EtuConsult en helpt ze scholen, kinderopvangorganisaties en gemeentes bij het vorm- en inhoud geven aan samenwerking. Daarnaast is Monique moeder van drie kinderen (7 jaar, 3 jaar en 4 maanden) en daarmee als ouder ook betrokken bij het onderwijs en de kinderopvang.

De vertaling van visie naar uitvoering, gedragen door de besturen, medewerkers, kinderen en ouders, is voor mij de essentie van mijn werk.”

Van discussie naar concrete actie

Monique geeft een mooi praktijkvoorbeeld. “Ik heb onlangs een school en een kinderopvangorganisatie begeleid van gezamenlijke visie en ambitie tot IKC. We hebben als één organisatie het fundament gelegd, de steigers neergezet en zijn vanuit onze ambitie met het inkleuren begonnen. Dit heeft geleid tot een geïntegreerd dagprogramma, doorgaande lijnen, nieuwe onderwijstijden en een ander onderwijsconcept. Ik vind het fantastisch met elkaar over de essentie van ons werk van gedachten te wisselen. Zeker als je die discussies daarna kunt vertalen naar concrete acties. Ik hoop ditzelfde resultaat ook bij de Jong Leren-scholen te realiseren.”

Als je gebeld wordt door **Nadine de Keijzer**, weet je dat er iets moet gebeuren voor het personeelsblad. Nadine werkt bij TextArt en verzorgt de coördinatie en eindredactie van ons mooie JL.nu. Wat dat inhoudt, laat ze zien in deze rubriek.

Dit was mijn (werk)week!

Maandag

Het laatste telefonische interview voor deze editie is met Sandra van Woerkens. Wat een leuk gesprek!

Dinsdag

We zijn nog niet klaar met nr. 3, maar bepalen alvast de inhoud voor nr. 4 met de vaste redactie van JL.nu. Helaas ontbreken Ria, Sytske en Paul.

Woensdag

Uit de foto's van Esther van Dokkum een cover uitzoeken voor JL.nu. Lastig kiezen uit zoveel moois!

Donderdag

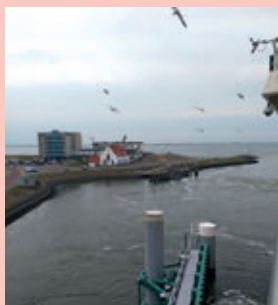
Vandaag werk ik thuis. Even checken of alle artikelen nu binnen zijn. Daarna werk ik het laatste interview uit.

Vrijdag

Een vrije dag besteed ik meestal creatief. Ik maak een kaartje voor vrienden die vorige week een dochter hebben gekregen. Zoek de verschillen.

Zaterdag

Ik woon vlakbij Den Helder, dus zit in no-time op Texel! Vandaag bezoeken mijn man en ik familie.

Zondag

Mijn creatieve vriendinnen hebben me vandaag verrast met een babyshower, inclusief leuke en nuttige cadeautjes.

Nieuwe directeur op De Ark in Nieuw-Vennep.

De Ark in Nieuw-Vennep heeft sinds 1 mei een nieuwe directeur: Christa Ettema. Haar achternaam klinkt een aantal vast bekend in de oren. Inderdaad, Christa is de vrouw van Hans. Dat maakt ook nieuwsgierig. Een goede reden om in gesprek te gaan.

Christa, wie ben jij, behalve 'de echtgenote van'?

"Ja, ik ben dus getrouwd met Hans en moeder van onze twee leuke dochters: Silke van 18 en Sterre van 16. Op latere leeftijd heb ik voor het onderwijs gekozen. Na de middelbare school ging ik naar de HEAO. Daarna heb ik 5 jaar bij een dochteronderneming van de KLM gewerkt en 10 jaar bij ABN-AMRO. Ik was accountmanager en later kantoor-directeur. Omdat Hans de deeltijd-pabo deed, ben ik uit nieuwsgierigheid eens gaan kijken. De opleiding sprak mij enorm aan. Maar pas nadat Hans klaar was, heb ik mijn baan opgezegd en ben ik met de opleiding begonnen."

Inmiddels ben je alweer enige tijd werkzaam in het onderwijs?

"Als stagiaire ben ik begonnen bij CBD Tabitha in Hoofddorp. Daarna heb ik er zes jaar gewerkt, als leerkracht en later ook als bouwcoördinator. Vervolgens werd ik directeur van CBS De Wijngaard in Hoofddorp. Ik had al ervaring als leidinggevende in het bankwezen. En nu vond ik het tijd om over te stappen van een kleine naar een grotere school."

"Het onderwijs is altijd in beweging"

Wat trekt je aan in het onderwijs?

"Ik werkte in mijn vrije tijd al met kinderen bij jeugdvereniging 'Don Bosco'. Wat het onderwijs zo boeiend maakt, is dat je met elkaar een bijdrage levert aan de toekomst van kinderen. Bovendien is elke dag anders. De kinderen maken het onderwijs leuk! Ook natuurlijk mijn collega's: zij zijn heel betrokken en gedreven en houden echt van kinderen. Daar komt bij dat het onderwijs altijd in beweging is."

Wat maakt De Ark bijzonder?

"Dat ben ik nog volop aan het ontdekken. Ik werd in ieder geval heel leuk ontvangen, zowel op de school als bij de Stichting Jong Leren. De Ark is een school van 360 leerlingen en telt 14 groepen. Mijn eerste indruk is een fijn en open team. De eerste dagen heb ik met alle collega's kennismakingsgesprekken gevoerd. Tijdens een 'open ochtend' ontmoette ik veel ouders. Ook dat gaf een goed gevoel. Met team en ouders maak je tenslotte de school. Op De Ark wordt regulier onderwijs gegeven en heel veel met tablets gewerkt. Ze worden in circuitvorm ingezet en ondersteunend gebruikt. De opdracht voor de komende jaren is: werken aan een heldere, duidelijke profilering van de school. Een uitdaging waar we samen voor gaan!"

Pleuni Punselie-Reijers is sinds vijf jaar locatieleider van Opmaat. Ze legt uit welke vier woorden uit het woordweb haar aanspreken. Het vijfde woord, Passie, ontbrak volgens haar in het web en ze vertelt waarom.

Woordweb Welke woorden spreken voor jou?

Wij geven ruimte
Wij dagen uit
Wij leren samen

- NIEUWSGIERIG
- RESPECT
- VERTROUWEN
- INSPIREREN
- ONTMOETEN
- VAKMANSCHAP
- MEESTERSCHAP
- KENNIS
- DELEN
- VERNIEUWEN
- AMBITIE
- DOELEN
- KRACHT
- TALENT
- VEILIG
- LEF
- INNOVATIE
- CREATIEF
- ONDERNEMEN
- DOEN
- BEWEGING
- FOCUS
- NETWERK
- ONDERZOEK
- KEUZES
- VRIJHEID
- VERBINDEN
- OMGEVING
- ONTWIKKELEN
- CREËREN
- EXPERIMENT
- LEIDERSCHAP
- STUREN
- PASSIE

Doen

"Dit schooljaar stond ons team voor een bijzondere uitdaging: maar liefst 11 collega's waren in verwachting, waaronder de twee IB'ers en mijn collega-locatieleider. Gelukkig hebben een paar goede, nieuwe collega's hen uitstekend vervangen. Ook de rest van het team moest een stapje harder zetten om de continuïteit te borgen. Ik ben er trots op dat we als team de schouders eronder hebben gezet om dit voor elkaar te boksen. Dat typeert ook wel ons team, gewoon doen!"

Innovatie

"Een goede school creëert een digitale leeromgeving, waarin kinderen de 21st century skills kunnen verwerven. Ik zie voordelen, maar volgens mij ligt de route naar het basisonderwijs van de toekomst nog niet vast. Het is een uitdaging het digitale aspect op de juiste manier te integreren in het onderwijs. Want uit steeds meer studies blijkt bijvoorbeeld dat men door schrijven, dingen beter onthoudt dan door te typen. Bovendien kun je de ondersteunende rol van een leerkracht niet zomaar vervangen door een tablet. Tablet en leerkracht zullen naast elkaar blijven bestaan. Hoe dat zich ontwikkelt, gaan we samen ontdekken."

Keuzes

"Het onderwijs bij Opmaat is gericht op de mogelijkheden van het individuele kind. Wij leren kinderen zelfstandig keuzes te maken. Heel praktisch, door ze zelf hun werk op de dag in te laten plannen. Maar we laten kinderen ook kiezen wanneer ze wel of niet luisteren naar een bepaalde instructie. Sommige kinderen hebben dat heel snel in de vingers, anderen hebben hier tot in groep 8 hulp van de leerkracht bij nodig. Hier is ruimte voor die verschillen."

Leiderschap

"In januari 2017 werk ik tien jaar bij Opmaat. Ik ben als leerkracht begonnen en al vrij snel bouwcoördinator geworden. Nu ben ik alweer vijf jaar locatieleider. Met het team werken we hard aan goed onderwijs. De enorme groei die wij hebben doorgemaakt is een mooie uitdaging geweest. Niet alleen het leerlingenaantal, maar ook het team is in tien jaar bijna verdubbeld! Komend schooljaar ga ik een nieuwe uitdaging aan: ik start met de schoolleidersopleiding."

NIEUW WOORD: Passie

"Passie is voor mij: ergens 100% voor gaan en vooral doen wat je hart je ingeeft. Dit heb ik van huis uit meegekregen en het heeft me geholpen bij het maken van belangrijke keuzes in mijn leven. Bijvoorbeeld bij mijn studiekeuze: Indonesiëkunde, een combinatie tussen taal- en cultuurkunde aan de Universiteit Leiden en bedrijfskunde/marketing aan het Erasmus in Rotterdam. Ook later, toen ik ervoor koos als zij-instromer het onderwijs in te gaan. Als je iets doet waar je hart ligt, doe je het met plezier en steek je er ook met liefde al je energie in. Ik denk dat veel mensen in het onderwijs dit kunnen beamen. Privé komt dit ook terug. Mijn oudste zoon gaat nu zijn tweede jaar in de jeugdopleiding van AZ tegemoet. Dit betekent heel wat voor ons als gezin, maar de passie die hij heeft voor voetbal en wat hij daarvoor over heeft... daar kan ik alleen maar van genieten!"

Jong Leren 2

Kijk daar zit ze aan haar tafel, knuistje om haar groene stift. Haar tong piept uit haar mondje, oogjes op haar blad gericht. Nu de letters woordjes worden en de woorden een verhaal, moeten plaatjes ons vertellen wat ze net nog niet kan schrijven. Zorgvuldig wikt en weegt ze wat er toevertrouwd wordt aan 't papier. Soms zichzelf streng toesprekend, of juist lachend om haar creatie.

Na de lijnen komt het kleuren, heel precies binnen de lijntjes. Elke kleur wordt afgewogen, kan het, klopt het in haar ogen?

Dan een cruciaal moment, haar stoel bruusk naar achter geschoven, beent ze parmant op mij af. Ze legt haar plaat ter keuring op de tafel voor me neer. Nu moet ik haar zeggen wat ze in haar ijver heeft getekend. Geheel volgens de rite zet ik mijn bril op 't puntje van mijn neus, langzaam bestudeer ik haar compositie van lijnen en van kleur. Achteloos durf ik te vragen wat ze hier neergepend heeft.

Rats daar gaat het blaadje, vlot weer in haar eigen hand. Voor ik het weet neemt ze me mee naar haar dromenland. Waar paarden slechts bestaan uit drie luttele strepen op papier, "en pap, de bloemen die staan hier". Met haar priemende wijsvinger wordt alles uitgelegd, "kijk dan hier", nu zijn de paarden opeens een enge draak.

In een dolle waas van duizend kleuren die lijken op te stijgen van haar blad, danst en zingt zij door de kamer, dit word ik nooit zat.

Dan het lieve, schaterende lachen om de 'domheid' van haar pap, die de fantasie ontbeert om met haar mee te dansen in de dolle waas van kleur.

Ik wens u allen een fijne kleurrijke vakantie!

Kees Kloost

SAMEN BOUWEN AAN GOED ONDERWIJS

Eigenaarschap

Hoe belangrijk is dat voor kinderen en leerkrachten?

Eigenaarschap. Sommige Jong Leren scholen zijn er al druk mee, andere scholen willen eerst zien wat het inhoudt. Want, wat is nu precies eigenaarschap? En waarom zouden we er iets mee doen? In dit hoofdartikel aandacht voor eigenaarschap bij kinderen én leerkrachten, bekeken uit verschillende invalshoeken.

Nora Booij:

“Het is geen trend meer,
maar een ontwikkeling”

Je kent Nora Booij misschien van de workshop Eigenaarschap tijdens de eerste Jong Leren onderwijsdag. In haar werk voor KPC groep en als zelfstandig onderwijsadviseur adviseert ze scholen die

hun onderwijs willen vernieuwen. Bijvoorbeeld als ze een duurzaam gebouw willen neerzetten. Maar ook heeft Nora veel kennis van hoogbegaafdheid en dyslexie en weet ze veel van eigenaarschap, waarover ook binnen Jong Leren gesproken wordt.

“Uit verschillende recente en oudere onderzoeken is gebleken dat autonomie bijdraagt aan de intrinsieke motivatie. Dat geldt voor volwassenen, maar zeker ook voor kinderen. De maatschappij wordt steeds kritischer en mensen stukken mondiger. Men raakt meer en meer gewend aan het gebruik van verschillende media en andere tools om een mening te uiten. De term eigenaarschap past bij deze ontwikkeling”, schetst Nora de huidige situatie.

Weg met het bioscoopgedrag

“Ik zeg bewust ontwikkeling, want eigenaarschap is in mijn ogen trend af. Het is essentieel dat we kinderen voorbereiden op een toekomst waarin ze zelf verantwoordelijk willen en mogen zijn voor wat ze leren en hoe ze leren. Als school moet je hierop inspelen, voor de kinderen, maar ook om te voorkomen dat ouders een andere school voor hun kinderen kiezen”, zegt Nora stellig. “Met bioscoopgedrag, waarbij kinderen in de banken zitten en luisteren naar wat de leerkracht uitlegt en laat zien, bereik je tegenwoordig niet meer het gewenste effect. We moeten kinderen op een andere manier uitdagen. Die intrinsieke motivatie staat voor mij bovenaan. De profilering van de school komt op de tweede plaats, maar is in een tijd van krimp natuurlijk niet iets wat we moeten vergeten.”

Anders vasthouden

Steeds meer scholen nemen stappen om kinderen meer regie te geven. Ruimte, richting en ruggensteun zijn daarbij volgens Nora erg belangrijk. “Kinderen hebben ruimte nodig. Maar als de ruimte toeneemt, moeten ook richting en ruggensteun in dezelfde mate toenemen. De rol van de leerkracht blijft dus essentieel. Kinderen hebben nog steeds regels nodig. Wat moet af, wat gebeurt er als ik het niet af heb en waar kan ik heen met vragen? Dat wordt besproken in reflectiegesprekken. Kinderen kunnen werken aan portfolio’s en geven zelf aan wat ze nodig hebben om hun doelen te bereiken. Het is minder kennisoverdragend, maar meer ontdekkend leren. Ik zeg altijd: je moet anders gaan vasthouden en geef daarbij het volgende voorbeeld: als je een pen loslaat, valt ie op de grond. Leg je hem op je platte hand, dan beweegt ie wel, maar valt ie niet.”

Wat wil je bereiken?

Nora vindt niet dat alle scholen nu meteen een andere onderwijsmethode moeten toepassen. “Veel scholen kijken eerst bij andere scholen om te ontdekken wat bij hen past. Dat is slim. Houd daarbij altijd in de gaten wat je wilt bereiken. Zorg dat je het binnen het team eens bent over de essentie. Dan kun je geleidelijk stappen in de goede richting zetten. Werk met pilots, deel kennis, blijf op de hoogte. Ik zie in de praktijk dat SlimFit-scholen die aan bepaalde voorwaarden voldoen, goede resultaten behalen. Maar dat betekent niet dat dat dé manier is voor alle scholen.

Zoek de manier die voor jouw school werkt. Alleen dan heeft meer eigenaarschap voor kinderen én leerkrachten meerwaarde.”

Meer lezen?

Bekijk bijvoorbeeld de KPC-brochure Kind als regisseur.

“Eigenaarschap komt in ons hele onderwijsconcept tot uiting”

‘Het onderwijs moet anders.’ Dat riep het team van **Anne Marie Hersman** toen ze bijna twee jaar geleden op haar nieuwe school kwam werken als schoolleider. “Allereerst hebben we de missie en visie van onze school bepaald. Wij willen leerlingen het optimale over henzelf en de wereld om hen heen leren. Eigenaarschap stimuleren hoort daar ook bij.”

“We proberen op alle basisvakken al langere tijd aan te sluiten bij de onderwijsbehoeften van leerlingen, maar met de zaakvakken vroegen we nog alle leerlingen ‘hun boek te openen’ en nagenoeg allemaal hetzelfde op te schrijven en te leren. En dat wilden we zo graag anders. Leren volgens meervoudige intelligenties (MI) volgens het model van ‘VierXwijzer’ bleek na onderzoek goed bij onze missie en visie te passen.”

Meervoudige intelligentie

Omdat de St. Franciscusschool een diverse populatie bedient, sluit deze organisatievorm goed aan bij intelligenties en talenten van iedere leerling. “In de ochtend werken we aan lezen, taal en rekenen op eigen niveau. Dan is er rust en betrokkenheid. De middagen staan meer en meer in het teken van MI. Clusters van onderbouw en bovenbouw werken aan thema’s. Over drie schooljaren zal de St. Franciscusschool een VierXwijzer-school zijn, waar alle zaakvakken volledig in thema’s worden aangeboden.”

Betrokken leerlingen, energieke leerkrachten

“Leerlingen bepalen zelf op welke manier ze hun leerstof verwerken en of ze dat samen of alleen doen. Uiteraard zijn de kerndoelen gedekt. Per project/thema zijn er verplichte vragen en keuzevragen. De toetsing vindt soms plaats in de vorm van een presentatie, zoals een lied, gedicht of powerpoint. De leerling bepaalt dit in overleg. Leren presenteren is wel een leerdoel en af en toe is er ook gewoon een proefwerk. Dat zijn tenslotte vaardigheden die je nodig hebt in het voortgezet onderwijs”, legt Anne Marie uit. “De betrokkenheid van onze leerlingen is in korte tijd enorm gestegen. Ook zie ik betrokken en energieke leerkrachten en ouders die nu veel meer meekrijgen van hun kind over MI.”

Zelf overdragen

Eigenaarschap komt op deze school ook tot uiting in ateliers op vrijdagmiddag die de talentontwikkeling van leerlingen stimuleren. “De groepen 5, 6-7 en 8 kiezen in blokken van 4 weken voor onder meer drama, zang, koken, schaken of programmeren. “Dat is echt een verrijking van ons aanbod, waarop heel enthousiast wordt gereageerd. Idealiter laten we de ateliers aansluiten op de thema’s van MI, maar zover zijn we nog niet.”

Met een feedbackformulier dragen kinderen zichzelf aan het einde van het jaar over aan hun nieuwe meester of juf. “In het kader van ‘Ik kijk achterom en ik kijk vooruit’ vertellen ze zelf wat ze hebben geleerd en waaraan ze willen werken. De leerkracht vult dit aan.” Een pure vorm van eigenaarschap, vindt Anne Marie. “Als ik zie wat we afgelopen jaar al hebben bereikt, kan ik alleen maar ontzettend trots zijn op mijn collega’s. Zij storten zich in al hun diversiteit, positief en ontspannen, op de onderwijsontwikkeling van de St. Franciscusschool!”

“Ongeïnteresseerde kinderen staan nu **vooraan** in de rij”

Annelies Box, IB'er Alyosiuschool Overveen: “Twee jaar geleden zijn we met het team op zoek gegaan naar manieren om de betrokkenheid van onze leerlingen te stimuleren. We zijn begonnen met startgesprekken in groep 5-8. ‘Wat en hoe wil je leren?’, is daarbij de centrale vraag. Niet alleen de leerkrachten, maar ook de kinderen moeten wennen aan die vrijheid. Het is een andere manier van leren, maar wel een die werkt. Een ander prachtig voorbeeld van eigenaarschap op onze school is wat wij noemen de Rings-methode. Onze collega Dorine van groep 5 heeft zelf een methode voor thematisch werken ontwikkeld en die brengen zij en haar collega op dit moment via een pilot in de praktijk. Op deze manier ontdekken wij heel snel wat wel en wat niet werkt én benutten we optimaal het talent en de kennis van onze leerkrachten. We doen ervaring op, zonder een tijdrovend onderzoek naar bestaande methoden voor thematisch werken. Het is mooi om te zien dat de kinderen die voorheen regelmatig ongeïnteresseerd ‘in hun stoel hingen’ tijdens de zaakvakken, nu als eerste naast de juf staan om verder te werken aan hun onderzoek. In een tijd waarin leerkrachten soms aan zichzelf twijfelen, is dit een positieve ontwikkeling. Dorine zegt dat je er als leerkracht heel blij van wordt. En willen we dat niet allemaal?”

LEESTIP

Wil je meer weten over de methode Thematisch werken van Dorine Korvinus-Rings?

In het Praxisbulletin (nummer 9, mei 2016) staat op pagina 12-15 een uitgebreide handleiding. Maar je kunt ook contact opnemen met Dorine of Annelies.

“Kinderen weten verrassend goed wat ze **wel** en **niet** kunnen”

Ellen Corbière, IB'er Nicolaasschool en Mariaschool Zandvoort: “Sinds twee jaar werkt ons team met Stichting LeerKRACHT, inclusief bijbehorende bordsessies en verbeterdoelen. Die individuele focus willen we ook voor onze leerlingen. Op de Mariaschool is dit jaar een pilot gestart met het stellen van individuele doelen vanaf groep 4, in plaats van groepsdoelen. Dat begint met het intakegesprek, waarbij ook de ouders aanwezig zijn. De doelen variëren van het leren klokkijken voor de jongere kinderen tot doelen richting de uitstroom voor de groepen 6-7-8. Kinderen kiezen zelf of ze hun doel zichtbaar maken in de klas. Tijdens het rapportgesprek evalueren we en stellen we waar nodig bij. We sluiten het jaar af met een eindevaluatie, zonder ouders. Kinderen en ouders vinden het leuk en interessant. En kinderen kunnen verrassend goed zeggen wat ze wel en niet goed kunnen. Natuurlijk is doelen stellen best lastig, maar samen komen we er goed uit. Onze leerkrachten houden opvallende zaken bij in het pedagogisch groepsoverzicht. Daarin staat bijvoorbeeld wat wel en niet werkt voor de leerling in kwestie. Dat overzicht gaat mee naar de volgende groep. Ook mijn collega's zijn enthousiast over deze vernieuwing die echt over onderwijs gaat en niet over eisen van de Inspectie. Hier worden we allemaal blij van.”

Snapshots

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

- 1** Stafkantoor, Heemstede - Onderwijsbeleidsontwikkeling met Ivanka van Dijk. **2** De Hoeksteen, Aalsmeer - Juf Ruth Piet gaat met pensioen. Op 20 april nam ze afscheid. **3** Het Mozaïek, Nieuw-Vennep - Op schoolkamp bij De Peppelhoeve in Putten met leuke activiteiten zoals midgetgolf, zwemmen en natuurlijk een bonte avond! **4** St.Franciscusschool, Haarlemmerliede - Groep 3 en 4 kreeg een clinic Beeball van Nathalie Gosewehr. Beeball is een eenvoudige softbalvariant voor kinderen. **5** Mariaschool, Zandvoort - Alle groepen kregen een dansworkshop en gaven een spetterende voorstelling. **6** Aloysiusschool, Overveen - Projectweek in april met de titel 'Te land, ter zee en in de lucht'. **7** St.Theresia, Bloemendaal - Onze exclusieve avondvierdaagse, georganiseerd door ouders van onze school. Vier avonden lopen door één van de mooiste plekken van Nederland! **8** Jacobaschool, Heemstede - Mannen en sjouwen! Bord uit het jaar 'kruik' moet van zolder naar beneden... **9** Gaandeweg, Zwvanenburg - Circusdag, ook de teamleden moesten eraan geloven. Hier geven zij een voorstelling! **10** De Reiger, Lisserbroek - We vierden een school-tover-feest!

Unitonderwijs
op de
Valkenburg

Leerkrachten
effectief
inzetten

Het komende schooljaar gaat de Valkenburgschool in Heemstede starten met unitonderwijs. Zij gaan over van groepen naar units. Op school worden twee units gevormd, van elk zo'n 50 leerlingen. De groepen 1 t/m 4 vormen samen de onderbouwunit en de groepen 5 t/m 8 de bovenbouw. Daarbij worden de leerkrachten zo effectief mogelijk ingezet. Madelon Boot, leerkracht van groep 7/8 legt uit waarom deze keus is gemaakt.

De school heeft nu een groep 6/7 en een groep 7/8. Dat betekent dat twee leraren aan groep 7 dezelfde instructie geven. Madelon: "Bij unitlessen is de rekenspecialist verantwoordelijk voor de instructie bij dat vak. Ook de instructie van taal/spelling en begrijpend lezen wordt door specialisten gegeven. De verwerking, middels een weektaak, vindt onder begeleiding van de onderwijsassistent plaats. Van de leerlingen wordt een grote mate van zelfstandigheid verwacht." Volgens Madelon is dit een vaardigheid van de 21-ste eeuw die zij alle leerlingen wil meegeven. "Op onze school was sprake van krimp. De keuze voor unitonderwijs is enerzijds een noodzaak. Nu moet ik in mijn combinatiegroep instructie geven op zes niveaus. Dat is een onmogelijke opgave. Het unitonderwijs zien wij dan ook als een kans: er is aandacht voor individuele leerlingen en zij worden meer eigenaar van het leerproces."

Les van experts

Het voordeel van unitonderwijs is, dat leerkrachten zich kunnen specialiseren. Omdat zij aan leerlingen van verschillende leeftijden instructie geven, volgen zij nauwgezet hun ontwikkeling. "Je kunt als leerkracht doen wat je leuk vindt, je richten op één terrein en je eigen expertise ontwikkelen", meent Madelon.

's Middags staan de zaakvakken op het rooster, 'Wereldtijd' genaamd. Omdat de onderwerpen voor groep 6 en 8 en voor groep 5 en 7 gelijk zijn, wordt de instructie gezamenlijk gegeven. Bij de verwerking kunnen kinderen, ondanks het leeftijdsverschil, samenwerken. De oudere leerling krijgt de rol van tutor. Ook de expressievakken komen 's middags aan bod onder de noemer 'Talententijd'. Hierbij krijgen de leraren regelmatig hulp van 'Sport Support' en 'Musical & Dance Center'. Twee uur lang maken de leerlingen kennis met onbekende sporten. Aandacht voor zang, dans en toneel is er tijdens de musicallessen. Met een voorstelling wordt iedere cyclus afgesloten.

Doordacht traject

Een jaar lang heeft het team van de Valkenburgschool zich op deze werkwijze voorbereid. Het bezoek aan de school 'Mondomijn' in Helmond werd als zeer inspirerend ervaren. Er heerste daar, volgens Madelon, een fijne werksfeer. "De kinderen leerden in hun eigen tempo en werden heel sterk meegenomen in hun leerproces." Dat is wat Miriam Krabshuis, taal- en leesspecialist in de onderbouw, heel belangrijk vindt. Het lijkt haar heerlijk als kinderen die eraan toe zijn, kunnen starten met lezen en schrijven, ongeacht hun leeftijd. "Ook het omgekeerde is het geval: wie niet zover is, moet zich spelend kunnen ontwikkelen."

Inmiddels heeft de Valkenburgschool drie informatie-avonden georganiseerd. Het is gelukt om hun enthousiasme over te brengen: enkel positieve reacties!

Kinderen moeten zelf bepalen

Dirk van 't Wout, adjunct-directeur, De Ark Nieuw-Vennep

"Ik vind het belangrijk dat kinderen van jongs af aan zelfstandig gemaakt worden. En dat wij niet alles voorkauwen, maar dat kinderen ook zelf initiatief moeten kunnen nemen. Zodat ze

uiteindelijk zelf kunnen bepalen wanneer ze wat doen. Planning is daarbij heel belangrijk. Dat proberen we kinderen ook bij te brengen, zodat ze goed voorbereid in het voorgezet onderwijs terecht komen. Daar hebben ze, horen we van oudleerlingen, veel baat bij. We vinden dat kinderen zelf verantwoordelijk zijn voor hun eigen werk. Ze doen het niet voor ons, maar voor zichzelf. Ouders van kinderen in de hogere groepen vertellen we dat je kinderen in het begin moet helpen en begeleiden. Maar op een gegeven moment moet je ze ook loslaten. Ze moeten het zelf doen."

Sharon Colijn, leerkracht groep 1-2, De Graankorrel Kudelstaart

"Kinderen kunnen goed uitleggen en vertellen wat ze willen en kunnen leren. Maar daar hebben ze wel sturing bij nodig. Kinderen moeten leren eigen keuzes te maken. Dat

kunnen kleuters al. Ze hebben heel veel vragen. Maar in plaats van die vragen direct te beantwoorden, kun je ze ook eerst zelf laten nadenken. Een methode kun je als kapstok gebruiken in de groep. Door kinderen zelf na te laten denken, komen ze op ideeën waarmee je dan als leerkracht verder kunt. De methode geeft de grote lijnen aan, maar je geeft er zelf je eigen draai aan. Het moet passen bij de belevingswereld van kinderen en de manier waarop ze leren. De behoeften van een kind moet je daarbij goed voor ogen houden, want elk kind is anders."

wat, wanneer en hoe ze leren

Ina Mooldijk, leerkracht groep 1-2, De Polderrakkers Nieuw-Venep

"Ik sta voor de kleuters en ben voorstander van onderzoekend leren. Spelend leren is voor jonge kinderen heel belangrijk. Kleuters zijn van nature nieuwsgierig en ondernemend. Door een rijke leeromgeving te creëren stimuleer ik kinderen om zelf op onderzoek uit te gaan.

Samenwerken en zelfstandigheid zijn daarbij belangrijke factoren. Soms overschatten kinderen zichzelf of ouders hun kind en slaan, naar mijn idee, belangrijke stappen over. Als kinderen bijvoorbeeld HEMA lezen en de logo's van auto's herkennen, wil dat nog niet zeggen dat ze kunnen lezen. Ouders willen dan soms te snel dat ik hun kind boekjes aanbied. Bewegen, fantasie, muziek, creativiteit en spel vormen de brede basis die ik kinderen mee wil geven."

Ingrid Teunissen, leerkracht groep 5, De Ark Heemstede

"Helemaal alles zelf bepalen is niet mogelijk. Maar als je als leerkracht een coachende rol aanneemt, dan kun je onderzoekend leren bij kinderen stimuleren. Wij werken sinds

februari op De Ark met de Noordwijkse methode. Dat is een mix van traditioneel onderwijs voor de kernvakken in de ochtend en ateliers in de middag. Onderzoekend leren staat centraal. Ik ben techniekjuf en ben nu bezig met het thema 'Europa'. Denkend aan Europa kwamen we op reizen en vliegen uit en dan past de werking van een vliegtuig prima bij techniek. Op basis van vragen van kinderen kwam een van onze ouders, die verkeersvlieger is, een gastles geven. Onderbouwd met proefjes. Hoe werkt luchtdruk? Wat is zwaartekracht? Dat vinden kinderen fantastisch. Hoe leuk is het, als je als achtjarige een vliegtuig ziet en kan zeggen 'ik weet hoe het werkt'? Zo kun je eigenaarschap ook invullen."

Tessa Kalse, leerkracht groep 7-8, Jozefschool Halfweg

"Eigenaarschap bij leerlingen vergroot de verantwoordelijkheid die een leerling heeft voor wat hij of zij wil en moet leren. Ik denk dat dat een goede richting is om in te slaan. Het leren uit boeken is natuurlijk heel

goed, iedereen weet precies wat er geleerd moet worden, maar op het moment dat een leerling iets uit een boek moet leren, ontbreekt vaak de motivatie. Als ze zelf weten en begrijpen waarom ze bepaalde dingen moeten leren, wordt het voor kinderen ook interessanter en leuker om op zoek te gaan naar die informatie. Op dit moment ben ik met groep 7/8 bezig met webkwesties op Chromebooks en daaruit zie je goed dat de kinderen het fijn vinden om zélf een onderwerp te kiezen en zélf op zoek te gaan naar de antwoorden. Het verhoogt de lol in het leren!"

CED-opleidingstraject voor Halverwege en Gaandeweg "Een pareltje als je kijkt naar samenwerking"

Van links naar rechts: Marieke Splinter (locatieleider H), Jelka van der Galiën (lkr. H), Rachel de Vos (lkr. H en G), Erik Bloklander (lkr. G), Natalie Vermeule (lkr. G), Lieke Verhagen (lkr. en onderbouwcoördinator G), Ariane van Dijk (CED).

WIE Marieke Splinter, locatieleider Halverwege

WAT Opbrengstgericht werken in 4D

WAAROM Resultaten verbeteren en borgen

Halverwege worstelde al een tijdje met de vraag: hoe kunnen we onze resultaten verbeteren? **Gaandeweg** ging al goed, maar wilde deze resultaten borgen. Volgens Marieke Splinter was de CED-opleiding Opbrengstgericht werken in 4D precies wat er nodig was.

Naast dezelfde directeur, hebben beide kleine scholen dezelfde IB'er, dezelfde combinatiegroepen en te maken met een beperkt opleidingsbudget. "Het is dan slim om samen op te trekken."

De 4 D's

Voor de zomervakantie hebben beide teams hun behoeften in kaart gebracht en een breed gedragen stuurgroep opgezet. De stuurgroep krijgt begeleiding van de CED-trainer bij de

vraag: hoe organiseer ik binnen mijn school kwalitatief goed en gedifferentieerd onderwijs dat recht doet aan verschillen tussen leerlingen en toch uitvoerbaar blijft? "De 4 D's staan voor: **data, duiden, doelen** en **doen**", legt Marieke uit.

Andere focus

"We plannen de studiedagen in rond toetsmomenten, zodat we met recente data aan de slag kunnen. Allereerst hebben we

het vak rekenen aangepakt. Bij deze manier van werken staat de groep centraal en is de methode dienstbaar. Het bleek dat we soms te snel naar bijwerkboekjes grepen, terwijl we best een hoger instructieniveau konden aanhouden. Zo haal je het beste uit alle kinderen. Een andere focus, die in de praktijk al zijn vruchten afwerpt."

Pareltje

Ook het stukje duiding bleek een ondergescho-

ven kindje. Marieke benadrukt dat ook dit element nu een grote rol krijgt in het systeem. "Wat zeggen de resultaten en waar heb ik invloed op? Dat dat nu lukt, is prachtig, maar dit is natuurlijk pas het begin. We gaan ook bij de andere vakken op deze manier werken. Toch is het project nu al een pareltje als het gaat om samenwerking."

Taal is zó leuk!

Taal is voor iedereen belangrijk, de manier om met elkaar te communiceren. De hele dag ben je ermee bezig en het is zo fijn om dat steeds verder te ontwikkelen. Als heel klein kind krijg je er al mee te maken en het is zo leuk als hummeltje al voorgelezen te worden, lang voordat je dat zelf kunt.

door Hilda Schouten-Cerfontein, leerkracht

Als klein kind zat ik om 7 uur, samen met mijn zusje, onder de hoogtezon, want dat was zo gezond, naar Paulus de boskabouter te luisteren. En als Paulus er niet was, las mijn vader ons voor. Op de grote school, want zo heette dat toen, leerde ik lezen met Aap, Noot en Mies. En daarna kregen we klassikaal les door middel van Ot en Sien en Pim

Een hobby, een passie, sporten, een vrijwilligersfunctie, dit doen jouw collega's na schooltijd:

Marja van Duijn is leerkracht in groep 6/7 van De Graankorrel. Ze rijdt al 29 jaar paard. Vlak naast haar ouderlijk huis lag een stukje land, waar meisjes met paarden bezig waren. Marja's broer vond dat ook leuk en deed mee. Zo is Marja ook met paarden vertrouwd geraakt. "Het paardrijden zat me blijkbaar in het bloed."

Lichaamstaal

"Zo'n vier keer per week rijd ik met mijn eigen paard Odet in en om Noordwijk, mijn woonplaats. Ik heb Odet geboren zien worden, wat heel bijzonder is. Het geeft een speciale band." Ook de verzorging van een paard vind Marja heel fijn. "Je bent lichamenteel bezig. Daar knap je altijd van op. Het mooie van paardrijden vind ik dat je met lichaamstaal communiceert, nog meer dan met je stem. Met lichaamstaal kan ik veel bereiken; als ik iets sterk denk, gebeurt het ook. Mijn stem is een hulpmiddel om het dier rustig te laten worden. Dat is soms best een uitdaging. Ik zie in dat opzicht ook wel een relatie met mijn werk, met de kinderen in de klas. Lichaamstaal is voor kinderen ook belangrijk."

Uitlaatklep

Het rijden geeft Marja ontspanning, het is haar uitlaatklep.

"Soms ben ik tijdens het rijden wel met school bezig, maar ik

probeer me zoveel mogelijk op het rijden te richten. Een paard voelt het namelijk direct als je afwezig bent en zoekt dan zijn grenzen op. Zonder paard zou er een lege plek in mijn leven zijn. Ik zou niet weten wat die leegte op zou kunnen vullen."

Marja van Duijn:

"Met lichaamstaal kan ik veel bereiken; als ik iets sterk denk, gebeurt het ook."

groep 8, De Brug, Aalsmeer

en Mien. Het boeide me zo, dat ik zo gauw dat kon naar de bibliotheek ging. Iedere woensdagmiddag mocht je 5 nieuwe boeken halen, 3 leesboeken en 2 studieboeken. Het liefst las je ze onderweg naar huis al.

Het onderdeel lezen en taal is me blijven boeien. Hoe ontwikkel je bij kinderen hun woordenschat, maar ook

de interesse voor het lezen. Want dat is zo belangrijk. Hoe zorg je ervoor dat kinderen dit leuk gaan vinden?

Een fijn onderdeel op school vind ik dan ook de jaarlijks terugkerende kinderboekenweek, waarin je zeer intensief, maar ook op een creatieve manier, met lezen bezig bent.

Het winkeltje dat we op school hebben

gerealiseerd, blijkt een enorm succes. Ouders komen kijken en dan kun je weer de gelegenheid aangrijpen om ze te vertellen hoe leuk het is om te lezen, maar ook hoe goed het voor de taalontwikkeling en de saamhorigheid is om voor te lezen, ook als je al de leeftijd hebt om ook een boek te pakken!

Basiscursus Coachend begeleiden voor mentoren

Bijna 15 jaar geleden kwam Hanneke in het onderwijs te werken als leerkracht.

“Ik heb bij verschillende scholen van De Basis gewerkt en nu als laatste werk alweer enige jaren bij de Brug in Aalsmeer. Daar begeleidde ik al regelmatig onderwijs-assistenten bij hun stage.”

Afgelopen jaar kreeg Hanneke voor het eerst de opdracht een pabo-studente te begeleiden. “Dat heb ik gedaan vanuit mijn eigen ervaring als leerkracht. Maar via het scholingsplein van de Stichting werd de basis-

cursus Coachend begeleiden voor mentoren aangeboden, uitgevoerd door een trainster van de hogeschool Leiden. Dat leek mij een leerzame opleiding. In deze cursus heb ik verschillende handvatten aangereikt gekregen om de student zo goed mogelijk te begeleiden in het leerproces.”

Een van de onderdelen was het oefenen van gesprekstechnieken aan de hand van casussen. Hanneke: “Sindsdien ben ik beter in staat feedback te geven aan de student en voel ik mij vaardiger tijdens deze gesprekken door een andere manier van communiceren. Aan deze cursus deden nog meer leerkrachten van Jong Leren mee en het was een waardevolle ervaring om tips uit te wisselen met deze collega’s.”

Hanneke ervaart het begeleiden van pabo-studenten ook voor zichzelf als een goede ontwikkeling: “Studenten hebben weer nieuwe en andere inzichten en komen met verfrissende ideeën. Het is naar mijn idee noodzakelijk deze cursus te volgen als je een student niet alleen goed wilt begeleiden, maar ook goed wilt coachen. Dit komt allemaal ten goede aan de samenwerking van de mentor en de student.”

In het nog vast te stellen nieuwe stagebeleid van Stichting Jong Leren is opgenomen dat van mentoren wordt verwacht dat ze deze mentorentraining volgen. Deze wordt aangeboden via het Scholingsplein. Dat geldt ook voor de verdiepende vervoltraining. Je leest hier meer over op www.jl.nu.

Pak jij de volgende ‘open space’?

De laatste pagina van JL.nu staat open voor jou! Weet jij alles van omgaan met tieners, heb jij je verdiept in ICT in de klas, of wil jij je kennis delen over een ander onderwijsgerelateerd onderwerp?

Mail dan een korte motivatie naar redactie@JL.nu waarom jij de volgende open space zou moeten vullen.